

Dosarul nr. 2ra-1430/23
2-22031484-01-2ra-13092023

Prima instanță: Judecătoria Ungheni – C. Chilian
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – N. Budăi, I. Țurcan, I. Cotruță

ÎCHEIERE

15 mai 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vitalie Luchianov,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Luchianov împotriva lui Vitalie Luchianov, autoritatea publică Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Ungheni cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, încasarea mijloacelor de întreținere a soției și compensarea cheltuielilor de asistenței juridice,

împotriva deciziei din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de avocatul Natalia Birigoi, în interesele lui Vitalie Luchianov și s-a menținut hotărârea din 13 iulie 2022 a Judecătoriei Ungheni,

a constatat:

La 03 martie 2022, Natalia Luchianov a depus cererea de chemare în judecată, ulterior la 30 mai 2022 modificată, împotriva lui Vitalie Luchianov, autoritatea publică Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Ungheni, prin care a solicitat desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor, încasarea pensiei de întreținere a soției și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii, reclamanta Natalia Luchianov a relatat că, 21 iunie 2021 a încheiat căsătoria cu Vitalie Luchianov la Primăria com. Pîrlița din raionul Ungheni, fapt confirmat prin actul de căsătorie nr. 14 din 21 iunie 2021. Reclamanta a preluat numele de familie al soțului. Din această relație, la XXXXX s-a născut fiica XXXXX.

Reclamanta a afirmat că viața în comun cu Vitalie Luchianov a eșuat, invocând drept motive certuri și amenințări cu violența. Cu toate acestea, pârâtul a

fost de acord cu desfacerea căsătoriei, chiar dacă motivele de mai sus nu sunt adevărate. Copilul minor a rămas cu reclamanta. Vitalie Luchianov este de acord referitor la stabilirea domiciliului copilului cu mama, ținând cont de vârsta fragedă a acestuia.

În continuare, reclamanta a subliniat că a locuit cu Vitalie Luchianov în Germania, care muncește oficial în acest stat, obține un câștig considerabil de peste 2 000 euro lunar, fapt confirmat prin două informații de salariu al pârâtului din 10 decembrie 2022 și 11 mai 2021, conform cărora venitul final era de circa 3 000 euro.

Conform scrisorii din 29 martie 2022, angajatorul „ZIELSDORF BESSER BAUEN” l-a anunțat pe Vitalie Luchianov despre încetarea ordinară a raportului de muncă, care va produce efect la 30 aprilie 2022. Angajatorul a subliniat faptul că pârâtul trebuie să raporteze imediat agenției de ocupare a forței de muncă încetarea raporturilor de muncă, precum și să fie activ în căutarea unui alt loc de muncă. În caz contrar, s-ar putea să se confrunte cu reduceri ale indemnizației de șomaj.

Reclamanta a indicat că se află într-o situație materială foarte grea. Conform informației nr. 9201/22/8649 din 16 mai 2022 emisă de Agenția Servicii Publice Serviciul cadastral teritorial Ungheni, pe numele său nu sunt înregistrate cu drept de proprietate bunuri imobile amplasate pe teritoriul Republicii Moldova. Conform actului de examinare a condițiilor locative din 27 mai 2022, comisia specializată a constatat că venitul lunar al familiei: (a) indemnizație lunară – 870 lei; (b) venitul părinților – 5 000 lei.

Prin hotărârea din 13 iulie 2022 a Judecătoriei Ungheni, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Luchianov.

S-a desfășurat căsătoria încheiată între Natalia Luchianov și Vitalie Luchianov înregistrată la Primăria com. Pîrlița din raionul Ungheni și trecută în actul de căsătorie cu nr. 14 din 21 iunie 2021.

Domiciliul copilului minor XXXXX, anul nașterii XXXXX s-a stabilit cu Natalia Luchianov, în baza acordului expres al părinților, care continuă să aibă drepturi și obligații egale față de copil.

S-a dispus ca Vitalie Luchianov să plătească Nataliei Luchianov suma de 2 350 lei pentru pensia de întreținere a copilului minor XXXXX, anul nașterii XXXXX, care va fi plătită în fiecare lună, începând cu 03 martie 2022 până la atingerea majoratului acestuia. S-a respins restul sumei cerute de către reclamantă.

S-a dispus încasarea de la Vitalie Luchianov în folosul Nataliei Luchianov suma de 2 000 lei pensia de întreținere a fostului soț Natalia Luchianov, care urmează a fi plătită lunar începând cu 30 mai 2022 până la împlinirea vârstei de 3 ani al copilului minor comun.

S-a încasat de la Vitalie Luchianov în beneficiul Nataliei Luchianov suma de 300 lei cu titlu de taxă de stat și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1566 lei.

S-a respins pretenția referitoare la încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

La 12 august 2022, avocatul Natalia Birigoi, în interesele lui Vitalie Luchianov, a declarat apel împotriva hotărârii din 13 iulie 2022 a Judecătoriei Ungheni, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

Prin decizia din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Natalia Birigoi, în interesele lui Vitalie Luchianov.

S-a menținut hotărârea din 13 iulie 2022 a Judecătorei Ungheni, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Natalia Luchianov împotriva lui Vitalie Luchianov, autoritatea publică Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Ungheni cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, încasarea mijloacelor de întreținere a soției și compensarea cheltuielilor de asistenței juridice.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a statuat că cerința reclamantei cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 2 350 lei, este una rațională și proporțională cheltuielilor pentru întreținerea copilului, suma respectivă având drept scop asigurarea unui nivel de trai decent pentru fiică și condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea acesteia.

Instanța de apel a considerat întemeiat raționamentul primei instanțe precum că în prim-plan au fost puse, exclusiv, interesele copilului minor la o viață decentă, în dependență de toate necesitățile ei cotidiene, precum și de posibilitățile reale a părinților și temeinic a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii depuse de Natalia Luchianov.

Cât privește cerința de încasare a mijloacelor de întreținere a soției, instanța de apel consideră întemeiată soluția instanței de fond, care a stabilit că Natalia Luchianov necesită sprijin material de la fostul soț și a dispus încasarea pensiei de întreținere de la Vitalie Luchianov în mărime de 2000 lei de la data depunerii cererii de modificare a obiectului acțiunii (30 mai 2022) până la împlinirea vârstei de 3 ani al copilului minor comun.

La 11 septembrie 2023, Vitalie Luchianov, a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii din 13 iulie 2022 a Judecătorei Ungheni și decizia din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie micșorat cuantumul pensiei de întreținere și respingerea pretenției de încasare a pensiei de întreținere a fostului soț.

În motivarea recursului, Vitalie Luchianov a invocat că prima instanță cât și instanța de apel au luat în considerare doar argumentele Nataliei Luchianov, fiind respinse argumentele sale ca neîntemeiate, fără a fi dată o apreciere motivată.

Recurentul consideră că instanța de apel a interpretat eronat legea cu privire la încasarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, nefiind luat în considerare vârsta copilului, faptul că dânsul nu este angajat în câmpul muncii, statistica și practica judiciară.

A mai menționat că instanța de apel la examinarea cauzei a luat în considerare faptul că Natalia Luchianov primește o indemnizație lunară de 1 800 lei pentru îngrijirea copilului, care este mai mică decât minimumul de existență pentru femei la sat apte de muncă și respectiv necesită o întreținere din partea sa, iar la materialele cauzei nu este confirmarea că Natalia Luchianov primește anume suma de 1 800 lei cu titlu de indemnizație pentru copil.

Cu referire la argumentul instanței de apel că Natalia Luchianov are la întreținere doi copii minori și se află în concediu parțial plătit, având necesitatea de a fi întreținută de fostul soț, îl consideră neîntemeiat, ori de la primul soț aceasta nu

a solicitat pensie pentru întreținere a primului copil, invocând că ultimul nu are surse financiare.

Recurentul a mai invocat că la moment Natalia Luchianov este încadrată în câmpul muncii și nu se află în concediu de îngrijire a copilului.

Prin notificarea din 01 ianuarie 2024 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatei copia recursului, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 139).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa lui Vitalie Luchianov, prin intermediul poștei terestre la 18 iulie 2023, copia deciziei contestate (f.d. 124), însă confirmarea recepționării la materialele cauzei nu este.

Astfel, recursul declarat la 11 septembrie 2023 este în termen.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursul declarat de Vitalie Luchianov, a fost înaintat ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și urmează a fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Vitalie Luchianov, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

În sensul alineatului (2) al aceluiași articol, temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

Din analiza recursului declarat rezultă că, Vitalie Luchianov, în motivarea recursului a invocat ca temei de admisibilitate art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023, adică până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, potrivit căruia se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

În context, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu pot fi luate în considerare, ori norma indicată la momentul depunerii cererii de recurs a fost modificată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Totodată, Completul de judecată verifică dacă argumentele recurentului Vitalie Luchianov invocate în cererea de recurs se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023 prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție).

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Însă în contextul prevederilor art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică temeiurile recursului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din

3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Vitalie Luchianov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Vitalie Luchianov, împotriva deciziei din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Stela Procopciuc

judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi